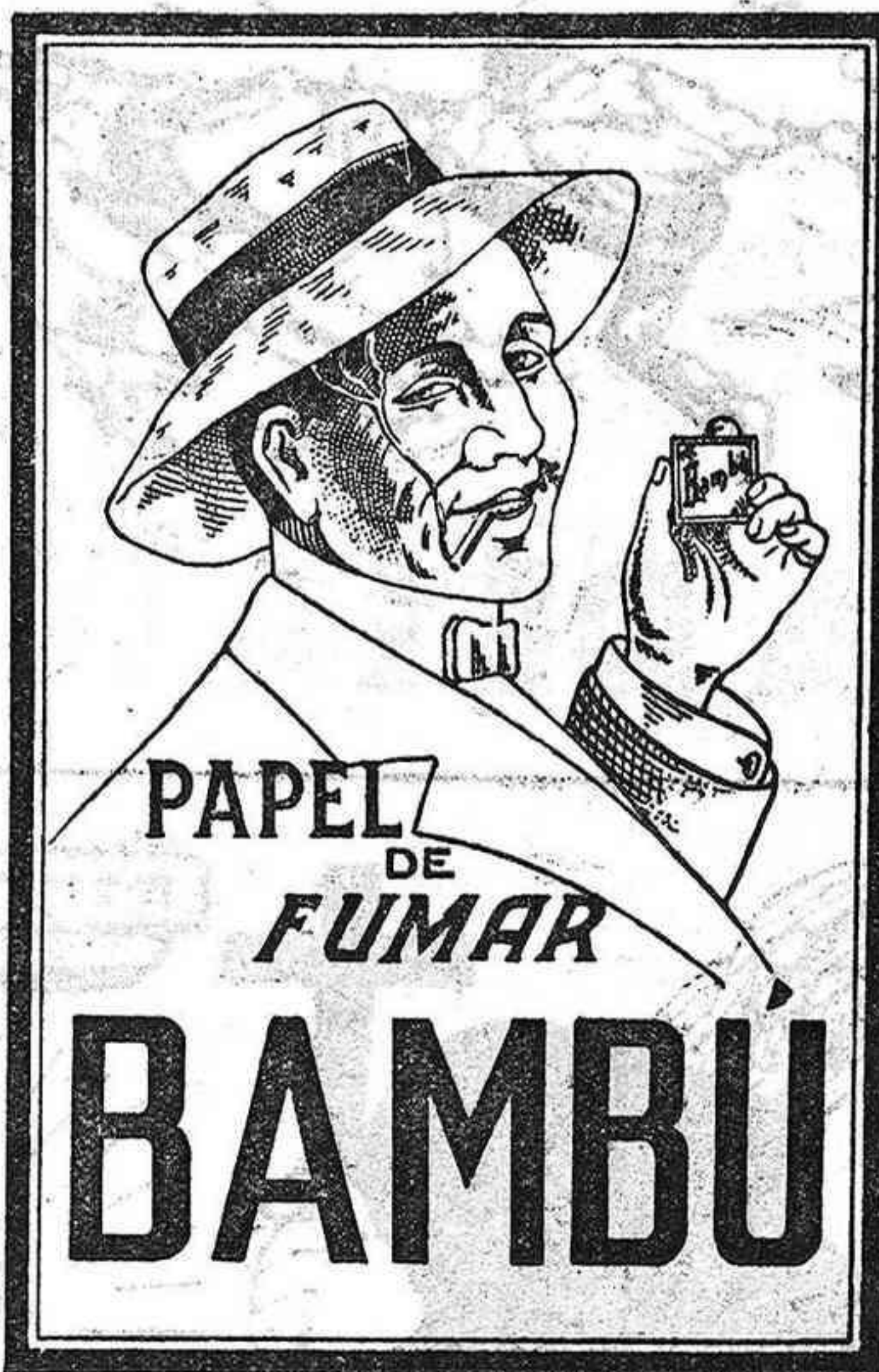

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Si els obrers segueixen fent el ximple aviat serem tan feliços com a Itàlia i a Alemanya.

VIES URINÀRIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa
 Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrítis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Caixells del Doctor Solvré**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. **Venda: 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariòsis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *erifemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Píldores depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme, i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme castre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, de la dona i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gràccies potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, mental i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pesseles 6'60 el flascó.**

Venda: en les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i les Amèriques

NOTA. - Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 6'50 ptes. en segells per al franqueig a **Oficines Laboratori Solvré, carrer del Ter, 16, telèfon 60791 S. M. Barcelona,** rebent gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROTYL
 Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
 (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la **NEURASTENIA**, en totes les seves manifestacions.

Es el més potant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratori Farmacològics del Dr. W. Dutrem
 Alt de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 30
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Atracció de forasters

EM vist en ple moll de Barcelona, i en ple dia, uns lladregots emportar-se'n unes valises d'un carro de transports. El carreter s'adonà del furt i volgué recuperar les valises. Els lladregots es tragueren uns ganivets i li plantaren cara.

Rera del carro saquejat hi anava un grup de turistes que presenciaven l'escena esmaperduts i sense saber si havien de seguir vers al centre de la ciutat o tornar-se'n al vaixell.

Un amic nostre, que intervé molt en els molls, ens explicà que, escenes com les que acabem de narrar, es veuen cada dia.

Bona escena per a iniciar el turista a l'espectacle sorprenent de l'actual Barcelona, damunt de la qual semblen haver caigut tots els captaires i tots els malejants d'Espanya!

Una terrassa de cafè és un bon belvedere per un espectador.

Un darrera l'altre van passant: el captaire músic, el sensefeina problemàtic, la dona que no pot mantenir els fills i se us presenta gràvida d'un altre marrec, la venedora de bitllets de rifa, impertinent com una mosca vironera, el venedor de corbates, la velleta sense empar, el cec amb l'acompanyant que fa ferum d'ésser d'aquells que tenen un cec llogat a un tant per setmana i el qui us proposa un negociet i ofereix acompanyar-vos.

Aquesta processó bigarrada pren un relleu violent als ulls del turista. Com aquella família catalana que visità Constantinoble i en tornar us deia que havia vist molts gossos, bona part dels estrangers que visiten Barcelona no hauran sabut veure de la ciutat res més que la corrua de mendicants i la corrua de venedors i dubtosos que assetgen els qui seuen en les terrasses dels cafès públics.

Hi ha també una altra gran atracció pels forasters. Per poc confiats que siguin, poden ésser ells els protagonistes d'un furt de carteres, d'un valises, o d'uns abrics. Pels molls, i al voltant dels nostres monuments més visitats, des de la Sagrada Família a la Catedral, hi ha operadors especialitzats a aprofitar-se dels qui baden. Coneixem repetits casos de turistes «descartats» que se n'han anat de Barcelona gambant més que de pressa i girant la vista enrera per veure si els seguien.

No mancarà qui no trobi bé que divulguem les coses que passen a Barcelona. Però estem creguts que

és molt pitjor que ho divulguin els altres, i no cal pensar que els turistes que ens visiten ho callin.

Barcelona es troba òrfena d'autoritat. Fa dos o tres dies que veiérem aquesta escena a la Rambla de Santa Mònica: Un venedor ambulat d'específics desplega el cartell de la seva venda i es disposa a encolomar als innocents un «Petróleo vegetal, Aguacate de Méjico». Passa una parella i li demana el permís. Com que no en té, la parella li diu amistosament que plegui. El «petrolero-aguacatista», tusta amb una rialleta l'espatlla dels guàrdies. Aquests s'allunyen. I el venedor segueix propagant la seva mercaderia com si no li haguessin dit res i passant-se l'autoritat per sota l'eixella.

Als nassos de la policia s'empastifen les façanes de les cases amb propagandes d'un partit anticitudà i evidentment enemic de Barcelona.

Tothom fa el que vol i ningú no fa el que deu.

Semblant deballestament no passa desapercebut dels turistes, algun dels quals ja fa estirabots sagnants a costelles de la ciutat:

—«¿Per què van vestits tan d'estar per casa?»— preguntava un barceloní a un míster turista molt desabillat i molt flemàtic. —«Perquè no ens robin la roba bona»—va replicar el turista.

¿S'havia vist mai Barcelona com es veu ara? Contestem negativament. L'escusa de la crisi no serveix per aiustificar l'exhibició abundosa de mendicants que ens han caigut damunt, forasters el noranta-cinc per cent.

Tampoc no justifica l'abundor de gent de l'hamba, vinguda de les cinc parts del món i operant tranquil·lament sobre la castigada Barcelona.

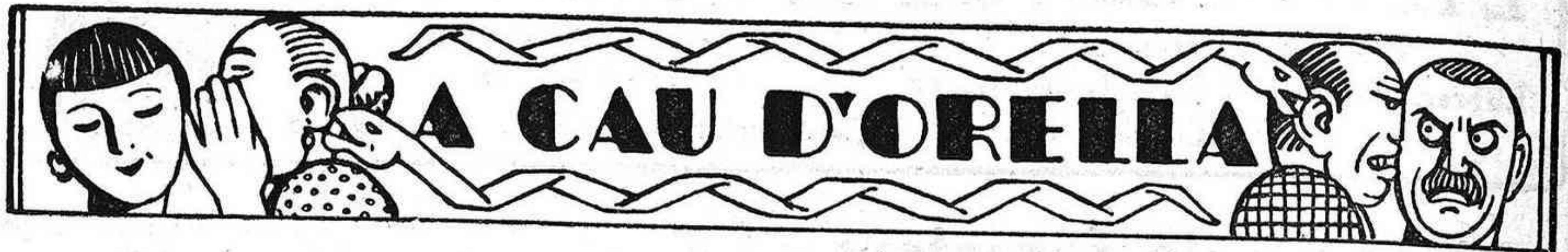
Ja no volem parlar de la lluita social, palesada arreu, amb tota la seva ressonància d'atracsaments, bombes, sabotatges, etc.

El nostre port cada dia és més desert. «Ara — ens deia l'al·ludit amic, intervinent als molls—, sortim dels vaixells de turistes». Doncs bé, als turistes que ens porten els vaixells, vaixells dels quals el nostre port té sort, els oferim l'espectacle d'una Barcelona desaturada, d'una Barcelona insegura, d'una Barcelona carent d'autoritat, d'una Barcelona amb espectacle pintoresc de parracs i planys, d'una Barcelona desordenada i vacil·lant, d'una Barcelona on tothom fa el que li passa pel magí, com el venedor del «petrleo-aguacatado mejicano».

I tot això quan hi ha un projecte grandios d'una propera exposició de turisme internacional!

Bon tast de Barcelona donem als turistes. Ja pot cridar, ja, l'atracció de forasters! La veu dels escamats ressonarà més alta.

AL CEL SIGUI

A l'enterrament del prohoms d'Esquerra Republicana de Catalunya, senyor Rossell i Vilar (que al Cel sigui) va donar la nota un distingit clergue que pronuncià l'oració fúnebre del difunt al cementiri.

El clergue al qual fem referència senyalà la inconseqüència religiosa dels homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya amb una misticitat irònica que trencava el cor.

«Aquesta hora—deia el clergue, referint-se a l'hora de la mort—, és l'hora de les veritats i de les rectificacions. Els que han passat o han volgut passar, esgarriats per la vida es fan enrera i tornen a les doctrines de Crist i a la religió, única veritat i única certa».

El President senyor Macià escoltava la filípica. I suposem que devia recordar-se d'aquests senyors que voten lleis laiques i després es casen per l'església catòlica, com el senyor Comes, o celebren el sant i confirmen el nen, com el doctor Aiguader, o bategen els fills, com el senyor Dencàs, o s'arrepenteixen i volen anar al Cel com el senyor Rossell i Vilar.

Quina carnalada!

TOT ES PAGA... I ES COBRA

En el darrer Congrés d'Esquerra Republicana de Catalunya el doctor Dencàs cercava adelerat qui volgués signar la proposició demanant que es tornés a expulsar el regidor senyor Costa de l'Esquerra Republicana de Catalunya, expulsió repetidíssima car ja no se sap les vegades que han dit que l'expulsaven.

Ningú s'avenia a la maniobra repugnant del doctor Dencàs, maniobra «escamot» de «pura cepa».

Però com sempre hi ha un necessitat o un urgit, un tal Andreu, diputat per Reus, s'oferí a acceptar amb la condició que el treball li fos recompensat nomenant el seu germà cap de serveis sanitaris de la seva demarcació.

El doctor Dencàs no va pas tro-

bar car el preu de la maniobra i acceptà el servei d'aquest diputat desconegut, que poques altres coses deu poder fer millor que aquesta.

Avui, podem avisar públicament que el doctor Dencàs ja ha pagat el deute... i que el germà del diputat Andreu ja té la col·locació de cap de serveis sanitaris que li era necessària.

BATISTINI, DICTADOR

L'Esquerra Republicana de Catalunya té la democràcia com a pedra d'angle del seu programa.

Doncs bé, l'acusació més freqüent que es fa als seus homes és la de Dictador.

¿Per què ha estat expulsat el senyor Batistini de la presidència del

seu Centre de Gràcia? ¡Per Dictador!

Que s'hi farà! També en la declaració de principis del partit s'hi pot llegir: «—Inviolabilitat de domicili, igualtat davant la llei, Dret a la lliure emissió i difusió del pensament. Inviolabilitat del dret a la vida amb plena seguretat i dignitat».

I no manca qui diu que els «escamots» són el més ferm puntal que té l'Esquerra Republicana de casa.

TENEN RAO

En el setzè aniversari de la mort del gran català Prat de la Riba, els qui el recorden poden dir, comparant els seus temps amb els d'ara: —«Va saber atraure's tota la flor

La vaga de l'art de construcció

—Quan més duri la vaga, més trigarán a acabar les escoles, i això ho pagaran els nostres fills.

Roqueta

de Catalunya, tots els homes utilitzables, fossin del partit que fossin». I tenen raó!

L'Esquerra Republicana de Catalunya ha fet bon posat a uns quants enemics. Als altres, als afins o als correligionaris amb cara i ulls, els ha allunyat temerosa del perill que els podien portar a l'acumulat «enxufisme». L'Esquerra ha allunyat també tots els qui la podien ajudar. Haurien pogut reclamar tornes.

Un procediment completament contrari al del gran patriota Prat de la Riba.

EL CENTRE DE DEPENDENTS ES RENOVA

La joventut del C. A. D. C. I. es comença a fer sentir.

Ja era hora. El C. A. D. C. I. s'anava convertint en un cau de Senyors Esteves.

Recordem l'astorament de les patums del Centre davant l'obra de Ramon Vinyes: «Un Amo», representada en aquest centre.

Allò feia angoixa! Uns senyors que protestaven per tot. —«Ai les nenes, que no poden veure això!» —«Ai aquestes frases, que són agosaradíssimes!»

El *pairalisme* del C. A. D. C. I. anava fent fortor de llana.

¿Per què ha de servir una Associació de Dependents de Comerç i d'Indústria sinó per a organitzar-se i lluitar com a classe?

Com a classe catalaníssima, és clar, però com a classe.

SALVAVIDES PER A UN MINISTRE DE MARINA

El senyor Companys parla amb molta vehemència admirativa del discurs del senyor Marcel·lí Domingo.

—«Tot el que diu el senyor Domingo és interessant».

El senyor Macià arrufa el nas. Segueix parlant el senyor Companys.

—«La conferència ha estat molt oportuna. El senyor Domingo té el do de l'oportunitat».

El senyor Macià segueix arrufant el nas.

L'escena passa a la Generalitat. En són protagonistes el senyor Macià, el senyor Companys i un periodista.

El periodista burxa encara i pregunta al senyor Companys:

—«Què n'opineu vós de la conferència del senyor Domingo?»

El senyor Macià—que ja no pot més—, tira un salvavides al mariner d'aigua dolça que s'ofega i diu amb veu sonora:

—«Domingo és socialista i Companys és de l'Esquerra. No n'ha d'opinar res.»

Companys s'agafa a la rodona de suro i entra cap cot al despatx presidencial darrera el President.

La porta es tanca.

La setmana que ve número extraordinari. - Dedicat als Banys i Festes Majors d'avui i d'avans.

—I vostè, quan sent un avió, ¿per què mira cap a baix?

—La força del costum. ¿No veu que he viscut set anys a l'últim pis d'un gratacels?

GLOSSARI

MERCE PLANTADA

Els que a principis de segle érem, en música, wagnerians acèrrims, no ens sabem avenir del desmenjament dels joves d'ara per l'obra del geni de Bayreuth. Ens guardarem com d'escaldar-nos de voler-ne escatir els motius. Aniríem massa lluny i potser passàriem per vells sense ésser-ho.

Per a nosaltres, la devoció a Wagner, en tant que el consideràvem com un revolucionari, era alhora una afirmació de catalanisme i assistíem a totes les festes i actes wagnerians, sense perdre'n cap, amb la mateixa fruïció i entusiasme amb què els de l'altre costat de barricada no es deixaven perdre cap cursa de braus, llevat d'alguns que alternaven les dues aficions. Joaquim Pena em guardarà de mentir.

A hores d'ara ens han volgut fer creure que la música wagneriana era quelcom monstruós, enfarfegat i càdric. Jo crec que el que fa perdre més la fe són els ditirambes, l'encens, els sacerdots i els ritus. Els cervantistes, amb llur pedanteria insuportable i amb llur afany de cercar cinc peus al gat, han teixit un vel espès d'erudició de mestre d'estudi a l'entorn del Quixot immortal, transformant en planta d'estufa acadèmica el que és flor d'humanitat.

Els exegetes de les Sagrades Escripures han volgut explicar-les i adornar-les amb tantes cites, que han convertit la Bíblia en un interminable carrer d'Aribau, amb una casa a cada capítol i un pis a cada versicle.

Els comentaristes i turiferaris de l'obra de Wagner han fet el mateix. De tan voler exaltar-la i voler-la fer profunda i transcendental, ens l'han desfigurada, convertint-la en una monstruosa i inaccessible construcció de ciment armat, d'arquitectura psude-gaudiniana, enterbolida a més a més per una boira d'escuma de cervesa i pel fum de les pipes dels filòsofs germànics. De tant en tant, l'espetec d'un tro, l'enlluernament d'un llamp, uns esgarips, la fúria sorollosa orquestral, ens donen més aviat la impressió d'un immens parc d'atraccions amb muntanyes

russes i tot. Això per gràcia dels desfiguradors de Wagner.

Per això, quan de tard en tard ens surt una intèrpret feliç i normal de les heroïnes wagnerianes, les més castigades per l'inflament mastodòntic dels definidors de Wagner, que no se'ns presenta hieràtica, massissa i imponent com una «mujer cañón» o bé com aquestes matrones de les estampes al·legòriques, ens sembla retrobar el vertader Wagner. I quan ens canta amb veu humana, amb aquest tremolor apassionat i aquesta carícia feta de sentiment i d'esperit, tan lluny d'aquelles veus potents i mecanitzades que brollen com una torrentada de gramola d'unes estàtues kolossals, ens sentim ben a prop del romàntic i humanísim Wagner, mistificat àdhuc pels seus panegiristes.

Donem-ne gràcies a aquesta esquisida cantatriu nostra, Mercè Plantada, que ens ha fet sentir una «Brunilda» cordial i apassionada, del tot humana i exempta de tota mena de complicacions confusionàries.

Mercè Plantada ha encertat a donar al personatge que ha interpretat en unes escenes, aquella fragància un bon xic sensual i aquella resplendor tan pròpies, de :

clavell morenet, i
estrella del dia,

de la nostra cançó popular el díptic de la qual podria posar Mercè Plantada en el seu escut si s'estilés conferir títols de noblesa als artistes.

PANICAL

—¿Quan dimiteix, senyor Governador? Els atracaments i les bombes van seguint com sempre...

L'atemptat de cada dia.

— Què ha declarat? Què ha dit?

— Que moria tranquil pensant amb el disgust que tindran els atracadors en veure que els bitllets eren falsos.

Senyor Administrador d'Hisenda!

Ens enterem d'un cas com un cabàs i li explicarem perquè vostè se n'assabenti, senyor administrador.

Figuri's que a una pobra noia cigarrera, que té una modesta porteria al carrer de la Portaferrissa, uns agents de l'Arrendatària li «furtaren» així, «li furtaren» els paquets de tabac de l'Estat—de l'Estat, senyor administrador!—que els seus clients li havien lliurat. La pobra noia, de pesseta en pesseta que ha anat rebaixant del treball als seus clients, va pagant allò que uns agents de l'Arrendatària amb la llei a la mà—quina llei!—li furtaren.

Però ara, encara, han imposat a la pobra noia una multa monstruosa que ella no pot ni rectament ha de pagar.

Ens trobem davant un cas d'injustícia, potser legal, però plenament injust. El tabac era de l'Estat i els paquets amb l'envoltori verge. Això no pot ésser un delictes. La llei, de vegades és absurda. No pot prou el seu talent i el seu cor per tal d'ajudar a sortir d'engúnies aquesta pobra noia, senyor administrador d'Hisenda?

Esperem que sí.

Conferència del Senyor Carles Pi i Sunyer

Una visió personal de la política catalana

Anàrem a la conferència del senyor Carles Pi i Sunyer amb la convicció que el senyor Carles Pi i Sunyer podia marcar camins. No ens equivocàrem.

—«Ens hem de catalanitzar cada vegada més. Hem d'aprofitar el factor emocional. Els temps porten sentit d'integració: cal que l'Esquerra refaci el seu contacte moral i material. En lloc de fixar-se en els empleus de l'Ajuntament i les reunions de la Comarcal s'ha de fer crítica de coses més profundes.»

L'ESQUELLA pot comptar-se entre els que han fet crítica dels homes d'Esquerra. Aquesta crítica l'hem feta per esquerrisme. En les paraules del senyor Carles Pi i Sunyer hi han moltes veritats, però també hi ha la nostra raó.

L'Esquerra necessita tots els seus components, però l'Esquerra en la

seva lluita interna ha fet els possibles per restar, no per sumar. L'Esquerra, segons el senyor Pi i Sunyer, té molts homes. Per què, doncs, ha volgut amuntegar càrrecs damunt d'uns quants, amb gran perjudici per a la mateixa Esquerra? Per què amb una actuació de fam i d'esgarrapada han mort el factor emocional, que tan necessari ens era, com opinem nosaltres, amb el senyor Carles Pi i Sunyer? Per què ha deixat de catalanitzar la nostra terra i ha fet el sumort quan s'ha tractat de la nostra personalitat?

La conferència del senyor Carles Pi i Sunyer assenyala normes i, per tant, fa crítica. En el seu elogi per l'Esquerra Republicana de Catalunya es pot veure el que l'Esquerra havia de fer per a comparar-ho amb el que ha fet.

Esperem que les paraules del senyor Carles Pi i Sunyer siguin fecundes i portin ensenyances.

AVIS ALS CORRESPONSALS

La setmana que ve número extraordinari dedicat a les festes majors i banys, amb gran quantitat de dibuixos de Opisso, Robert, Roqueta, Carles, Niu, Alloza i altres, les festes majors i platges d'avui i d'avans.

Preu 40 cts; es prega als nostres corresponsals fasin les demandes en temps.

LA LLIBERTAT TAL COM S'ENTÉN

- 1.—Ja que està abolida la pena de mort... es mata.
- 2.—Ja que els gossos han de portar morralet, no el porten.
- 3.—Ja que s'han de respectar les flors... collim-les.

- 4.—Ja que n'hi tenen de portar armes, encendren-les fins les cigarretes.
- 5.—Ja que els marquen els passatgers que de portar... hi van com sardines al barril.

- 6.—Ja que ens hem de respectar els uns als altres, tothom fa el que li passa pel cap.
- I és que la gent no sap què vol dir República!

FOTOGRAVATS—BASTARD

—Ja que no puc liquidar les existències de la botiga, el sol acabarà liquidant la meva.

Vuits i nous i cartes que no lliguen

Els alemanys acabaran per a anomenar-se els Fratellini...

Gocbels, el ministre de propaganda, parlant de l'espectacle que se celebra a Germània cada deu anys, la *Passió d'OBERRAMMERSGAU*, ha dit que acceptaria (com un favor especial) que els papers de Judes i de CAIFAS d'aquest espectacle, fossin representats per jueus, però que exigeix, en canvi, que els papers simpàtics de l'obra, com els de Maria, Josep, Maria de Magdala, i el del Crist, siguin representats per gent de raça germànica, de cabells rossos, d'ulls blaus... i de cap-cigrany (nota del redactor de l'Esquella).

Així, doncs, els dos traïdors de l'obra poden ésser jueus.

Ja sabem el que passarà.

El mateix que passava amb els Onofris... Que el que feia de traïdor, era esperat a la sortida del teatre, per el públic selecte i intel·ligent que omplia la sala, a fi d'apallicar-lo...

A més, Hitler, té una germana que opina i que ha proposat que l'actor que representarà el Crist es talli els cabells i la barba, i porti un bigoti com el del seu germà...

També es diu que el seu vestit estarà adornat amb la creu gamma-da...

Pobre Crist... quant et veuràs així representat t'amagaràs avergonyit darrera d'un núvol...

Nosaltres creiem que justament

el que fa el paper de Crist en aquesta passió, deuria ésser un jueu...

Així el podrien crucificar de debó, ja que Jesucrist, també ho era d'aquesta raça que amb tanta sanya persegueixen els alemanys.

Representar un tan noble personatge per els esbirros d'Hitler, és la blasfèmia i l'insult més gran que haurà rebut el dolç rabí de Judea.

UNA COSA ES PREDICAR...

Encara que en un altre lloc d'aquest setmanari es parli de l'enterrament del senyor Rossell i Vilar, jo no em puc estar de dir-hi la meva...

L'altre dia el senyor Pi i Sunyer, feu una crida als catalans de bona voluntat perquè s'apuntin tots ells al voltant de l'Esquerra, i tinguin plena confiança amb els seus destins.

Ningú més respectable que el senyor Pi i Sunyer per a fer aquesta crida.

Però havem d'objectar unes paraules. Quant la confiança es perd, és molt difícil de tornar-la a obtenir.

I la confiança es perd amb actes com l'enterrament d'aquest gran laic, que és feu acompanyar a l'altre barri, rodejat de capellans amb tres coronetes de frares amb barbes postices, i de bisbes disfressats de duros sevillanos.

Perquè estem veient al pas que anem, que si un dia els partits de dretes i els catòlics fracassen serà per la senzilla raó que a fi de trobar-se en un ambient favorable

—¿Quan ha nascut el teu últim fill?

—Entre el segon termini de la ràdio i l'octau de l'auto.

els seus components hauran desertat els seus respectius partits per a ingressar en la molt Catòlica, Apostòlica i Romana Esquerra Republicana de Catalunya...

NOVES DIVERSES

Tot marxa bé a Itàlia.

Mussolini ocupa disset carteres, la presidència i el tron del pobre rei d'aquest país.

A fi de no ésser menys que França, la Itàlia ha ocupat també unes illes...

Es murmura que els murcians pensen ocupar un d'aquests dies, les illes Medes.

Els contes de "L'Esquella"

PRO-INFANCIA

L'escena en una estació.

Un pare acompanyat d'un nen que plora, i que no pot arribar a fer callar, va a trobar al cap d'estació.

—Dispensi—li diu—. Voldria dir-me a quina hora surt el tren que va cap a Girona?

—El... el... el... tr... tr... tr... tren qu... qu... qu... que va cap a... a... a... a Gi... Gi... rona surt a... a... l... l... les d... d... d... deu i q... q... q... quart...—li respon tartamudejant terriblement el cap d'estació, fent un formidable esforç.

—Molt bé... moltes gràcies. (El nen ja no plora.)

* * *

Passen deu minuts.

El nen torna a plorar.

El pare l'agafa i se n'entorna a trobar al cap d'estació.

—Dispensi — li diu—. ¿Voldria dir-me a quina hora surt el tren de Girona?

—Ho... Ho... me, ja l... l... l... li he dit..., a... a... a... l... l... l... les d... d... d... deu i q... q... q... qu... qu... qu... quart...

Moltes mercès...
(El nen calla.)

* * *

Deu minuts més tard, es repeteix la mateixa escena.

* * *

Un quart més tard es torna a repetir. El cap d'estació està indignat.

* * *

Passen vint minuts. El pare se n'entorna amb el fill a trobar l'empleat.

—Escolti... ¿a quina hora surt el tren de Girona?

—M... M... M... Miri...—li respon aquest fora de sí—. J... J... J... Ja té or... or... or... ordres d'an... d'an... d'an... d'anar a f... f... f... fer pu... pu... pu...

—Home, no s'enfadi... si ja ho sé que el tren de Girona surt a les deu i quart!

—Do... do... doncs ¿per... per... per què m'ho pr... pr... pr... pregunta tan... tan... tantes v... v... v... vegades?

—Es que la criatureta es distreu, comprén?—li diu el pare mostrant-li el fill que riu com un desgraciat!

Què passa amb el preu del pa?

Sembla que el preu del pa porta tràngol.

Sembla que una Junta reguladora nomenada fa cosa d'un any féu un escandall, fixant el preu del pa a 0'75 pessetes.

Sembla que, ultra la intervenció del senyor governador signà aquest escandall de 0'75 el senyor Escofet.

Sembla que amb el mateix escandall que fixa el preu del pa a 0'75, es podia donar el pa al preu de 0'70, el que vol dir que fa molt temps que paguem el pa 0'05 més car, per quilo, del que legalment l'haviem de pagar.

Sembla que el tinent d'alcalde senyor Marlés s'ha donat compte

d'aquesta esquilada que es fa al públic.

Sembla que vol presentar la seva dimissió de President de la Junta reguladora o assessora de proveïments.

Sembla que, com sempre, tant en Monarquia com en República, el que paga els plats trencats és el que treballa, i que Míster Duro o Míster Pesseta segueix essent un senyor molt poderós.

Semblen moltes coses de les quals ens fem ressó perquè es diuen i perquè es tornen a dir.

¿Podrem saber amb certesa què passa?

L'afer del pa a 0'75 ó a 0'70 pes-

setes, ¿quedarà ensorrat com tants altres afers no gaire clars?

¿Podem esperar que parlin els que sostenen fa un any el preu del pa a 0'75 pessetes i els que opinen que fa ja un any que el pa es podia pagar a 0'70 pessetes?

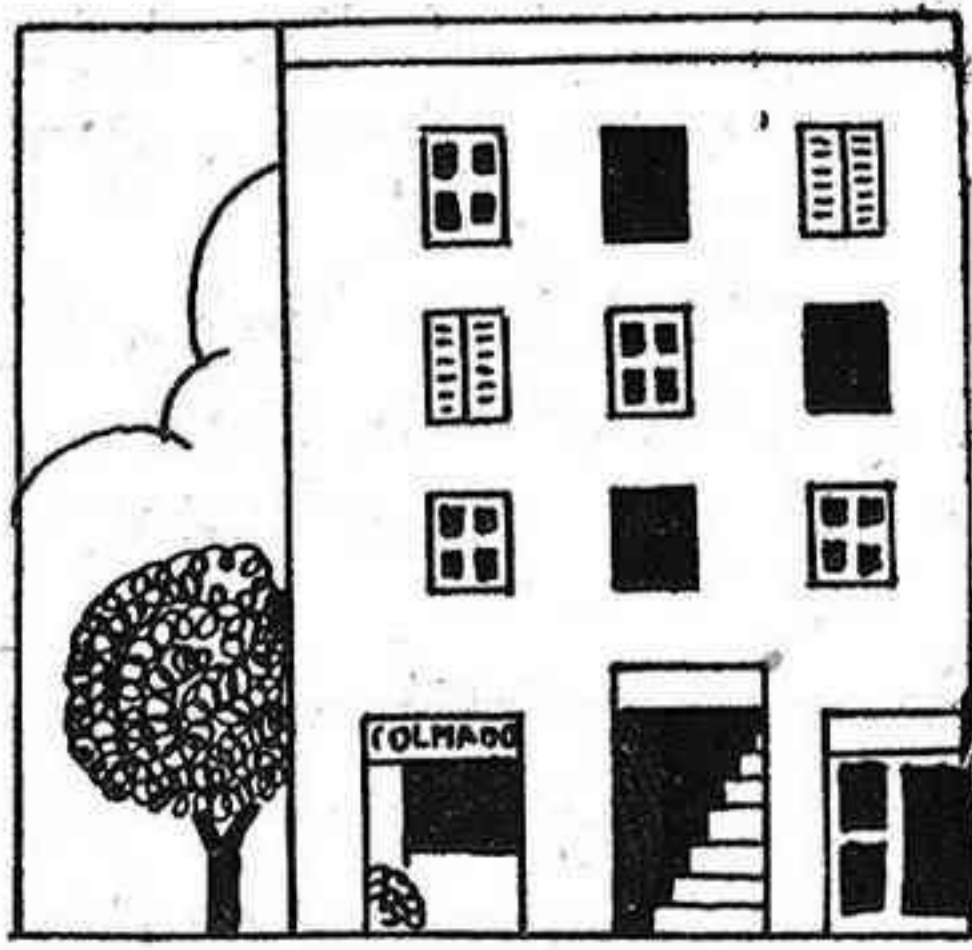
Esperem, esperem que hi hagi qui parli per a saber el que donen d'ells mateixos uns defensors del poble quan discursen i uns advocats dels rics quan actuen.

No deixeu de comprar el número extraordinari de la setmana que ve.

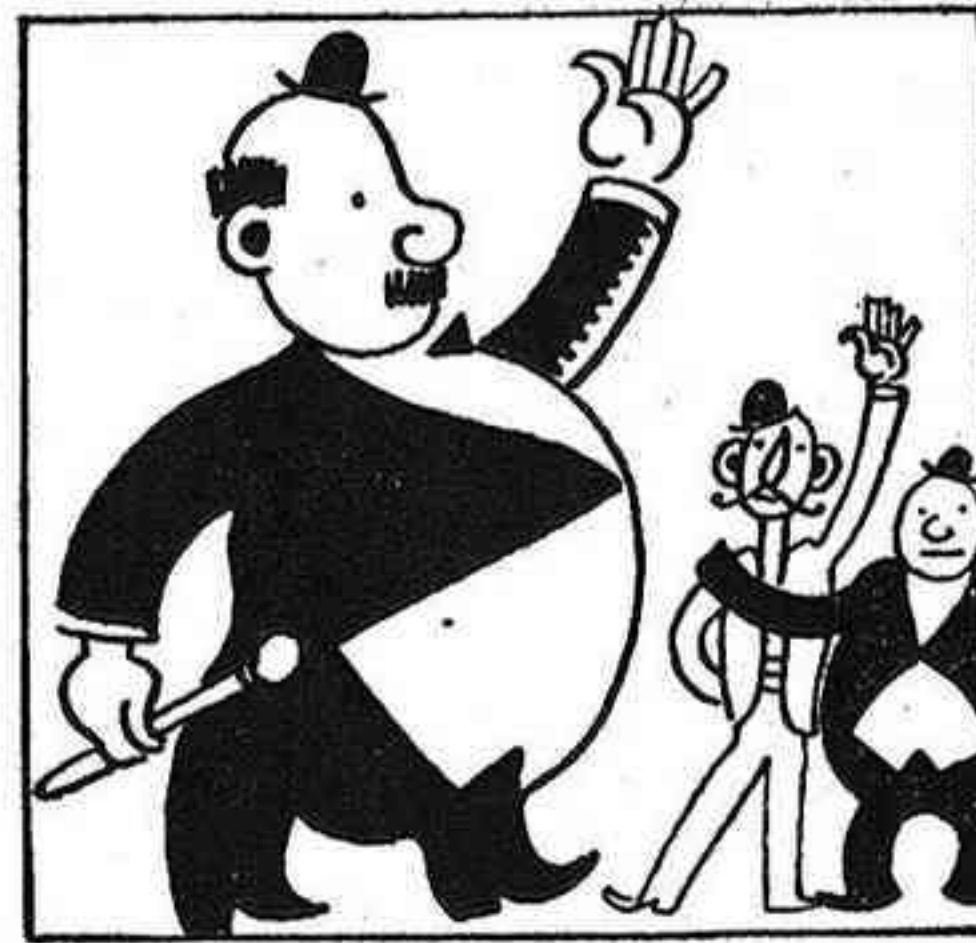

El passat complot feixista.

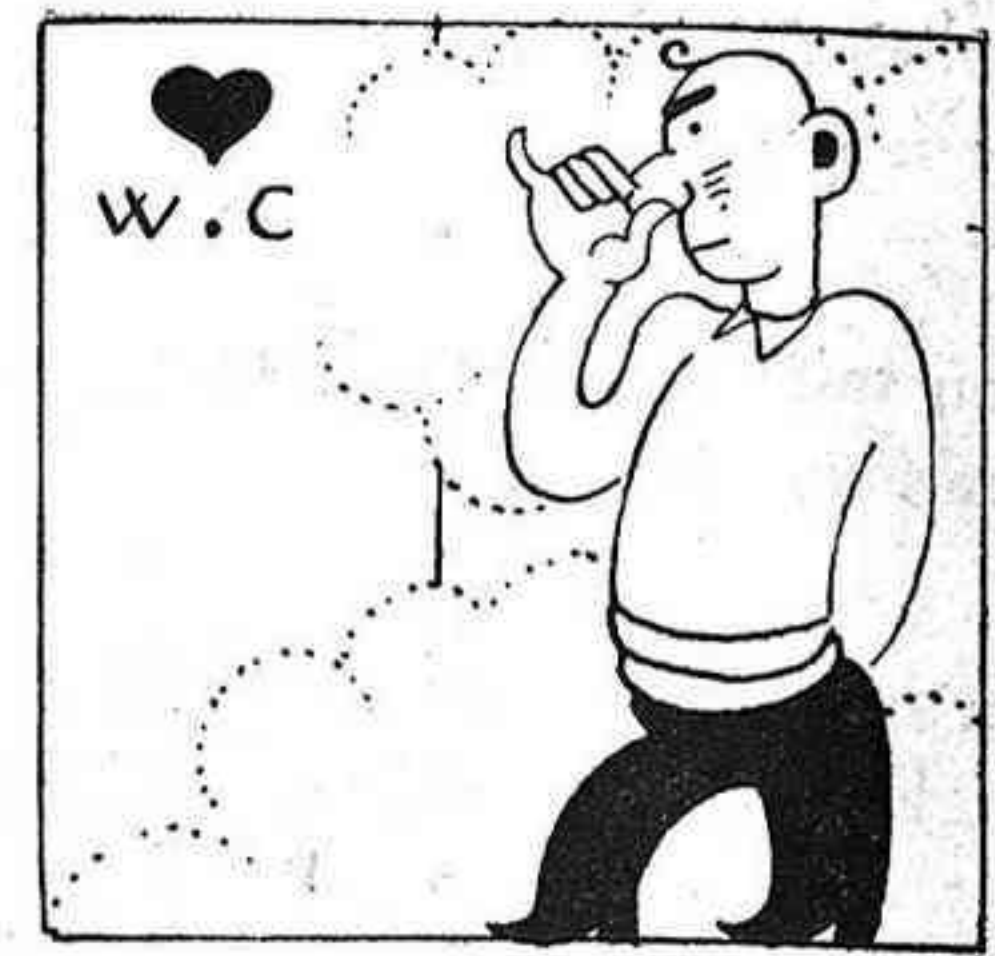
—A la fi, quatre gats que volien fer barrila.

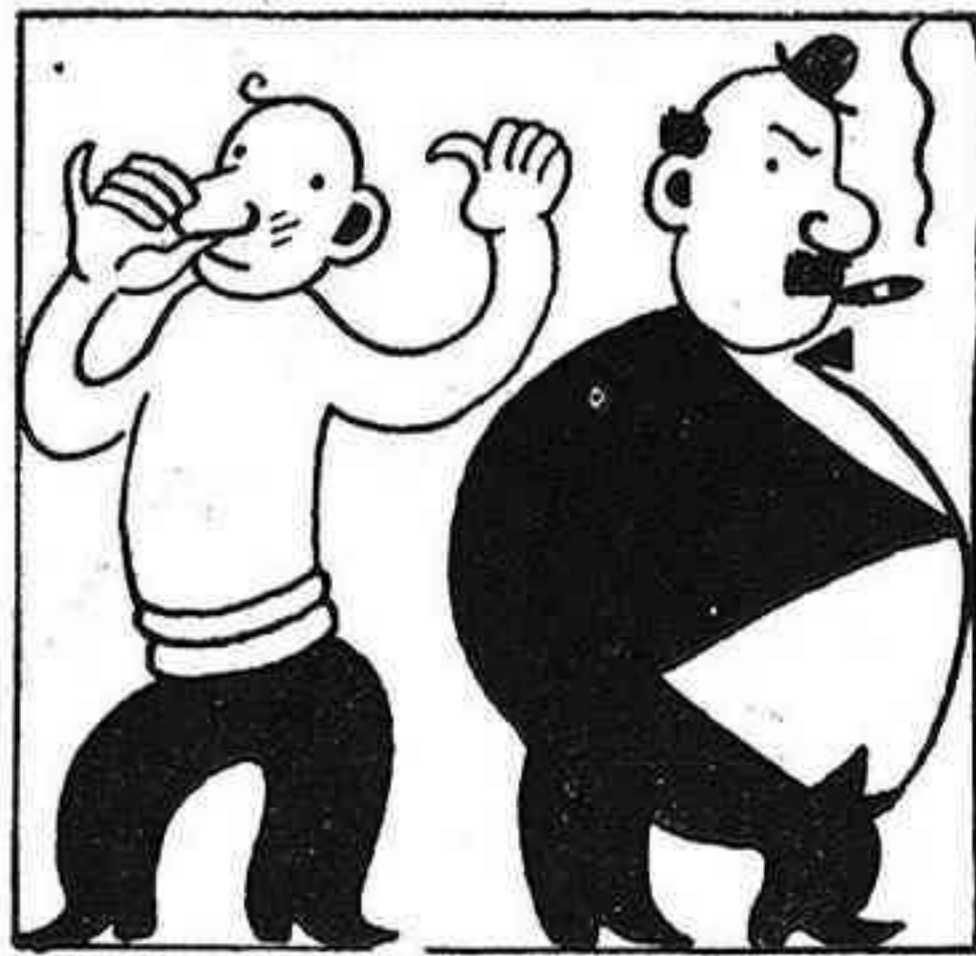
En Rafeques és un propietari i com la majoria d'ells feixista.

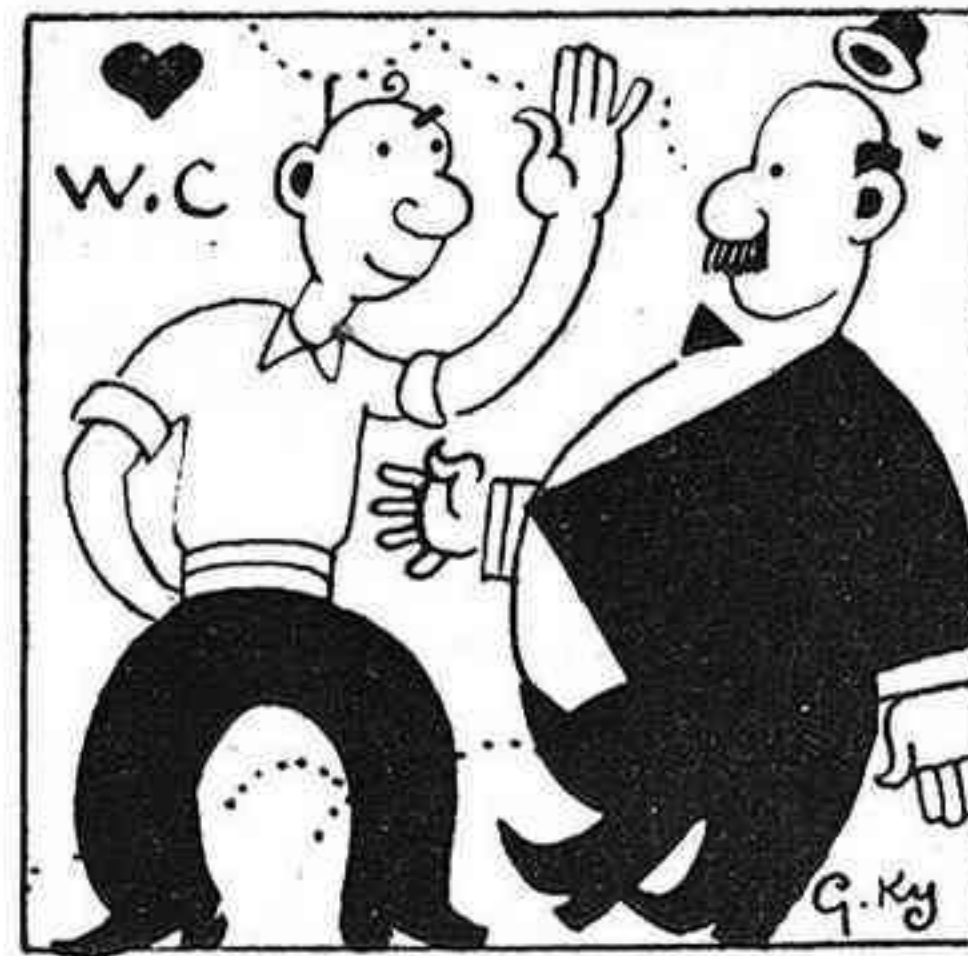
Els veïns li donen coba perquè els fassi millores...
I ell tot orgullós els les fa creient que els té convençuts...

Però n'hi ha un mes ferm que li demana que li arregli el water, i li denega perquè no és dels seus...

Al cap d'uns dies, aixecant la mà a l'altura del cap va per dir-li... i el propietari, creient que el saludava a l'estil feixista li respon: «concedit».

I el llogater diu:
—No el saludo, sols li dic que la porqueria ja arriba a aquesta altura.

Notícies curtes

La vaga del ram de construcció, encara segueix sense resoldre.

Bona prova d'això, són els paletes que diàriament ingressen ferits a les diferents cases de socors.

El doctor Trabal, ja està col·locat.

Es veu que això de L'OSTEOLOGIA, quan s'estudia bé, té cops amagats.

La conferència que dimarts passat va donar el senyor Pi i Sunyer fou una segona «crida de Lleida» dirigida a la gent d'Esquerra.

Si continua així, Esquerra Republicana de Catalunya aviat necessitarà els serveis d'un nunci,

que vagi pels carrers pregonant les virtuts i excel·lències d'aquest enorme bolado que es desfà com un partit.

De la presó de Barcelona seran expulsats, per mala conducta, una sèrie d'estrangers que s'entretenien a trencar portes i petar el cap als vigilants penitenciaris.

Semblava talment que fossin gent d'idees avançades, en llibertat.

S'han trobat encara més llongàniques fetes amb carn d'ase. I les que es trobaran... Perquè es veu que d'ases n'hi han molts... Ens varen dir que «El Progreso» tirava 5,000 exemplars...

PIULA FINAL A PROPOSIT D'ELECCIONS

—I bé; fa deu anys que em deu cinc duros vostè... sempre em ve amb excuses... ¿Quan me'ls pagarà?

—No li pagaré els cinc duros, fins que no pari de criticar la meua conducta, i dir que sóc un mal pagador...

—¿I això que té que veure amb les eleccions?—diran vostès...

—Res... si vostès volen. Però són tantes les coses que res no tenen que veure amb el que es pregunta i serveixen de contesta, que una més no ve d'aquí!

Llegiu totes les setmanes

L'Esquella de la Torratxa

PASSANT

Mentalitat Monàrquica

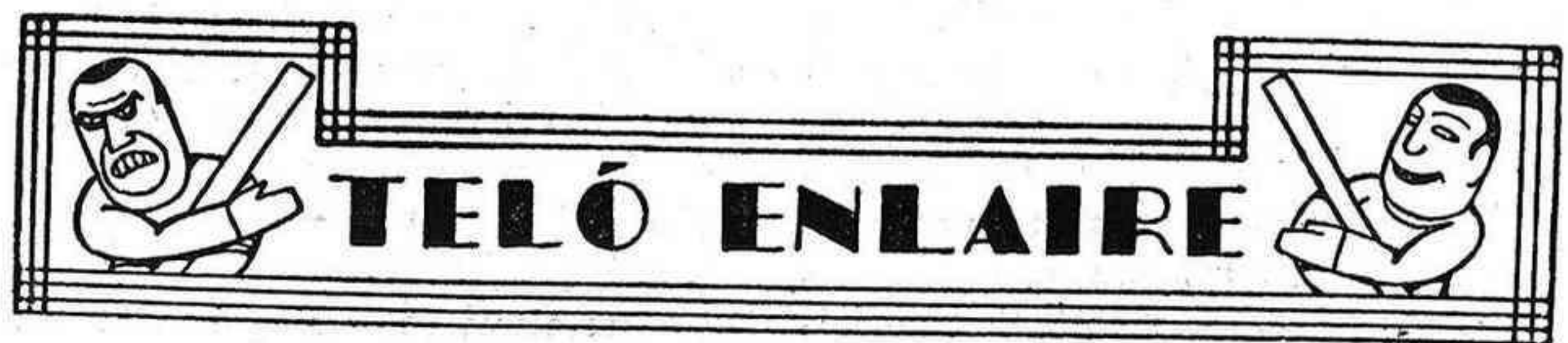
Traduïu: mentalitat estreta i mesquina. Sobretot des que, a pesar dels seus defectes, i un d'ells és la tolerància envers les dretes, tenim la sort de viure amb República. Cal veure l'actuació dels monàrquics per a veure que tenen un cervell de pedra picada. Tots ells, els que han seguit dient-se monàrquics—i aquests són els que preferim—i els que s'han disfressat de republicans... amb molt poca gràcia, han donat proves d'una intel·ligència al revés, que és com la negació de la intel·ligència, i han actuat d'una manera llastimosa.

A Catalunya encara queden catalans que entre ells parlen en castellà, perquè ho creuen més fi. Són els que havien format en les remades de la U. P., els de la Lliga, els falsos senyors, els amics de Primo de Rivera, de Martínez Anido, de Barrera y de Cambó. Són els que col·laborant amb la U. P. i la Lliga s'havien posat contra Catalunya. Són els que ara estan embolicats en totes les conspiracions monàrquiques.

Catalunya amb l'Estatut no els fa cap gràcia. I per això tenen odi a la República: perquè en el fons tenen odi a Catalunya, a una Catalunya civilitzada que no faci pudor de capellà i de burgès. El perill de les dretes és aquest: el perill de Catalunya. Les dretes, els senyors Canons que han col·laborat en tots els negocis bruts i totes les salvatjades de la monarquia tenen ganes de fer la pau. Un triomf d'ells seria una cosa terrible per a Catalunya.

Fixeu-vos en l'obra de descrèdit dels homes d'Esquerra en la qual han col·laborat periòdics tan dispars aparentment com *D. I. C.* i *Gutiérrez*, *La Veu de Catalunya* i *El Imparcial*. Fixeu-vos com el passat deu d'agost la manifestació pacífica (?) anava contra l'Estatut de Catalunya. Ho acaben de declarar molts dels complicats. Acaben d'ensenyar l'orella: l'orella monàrquica, que és llarga.

QUIRZE DE BESORA

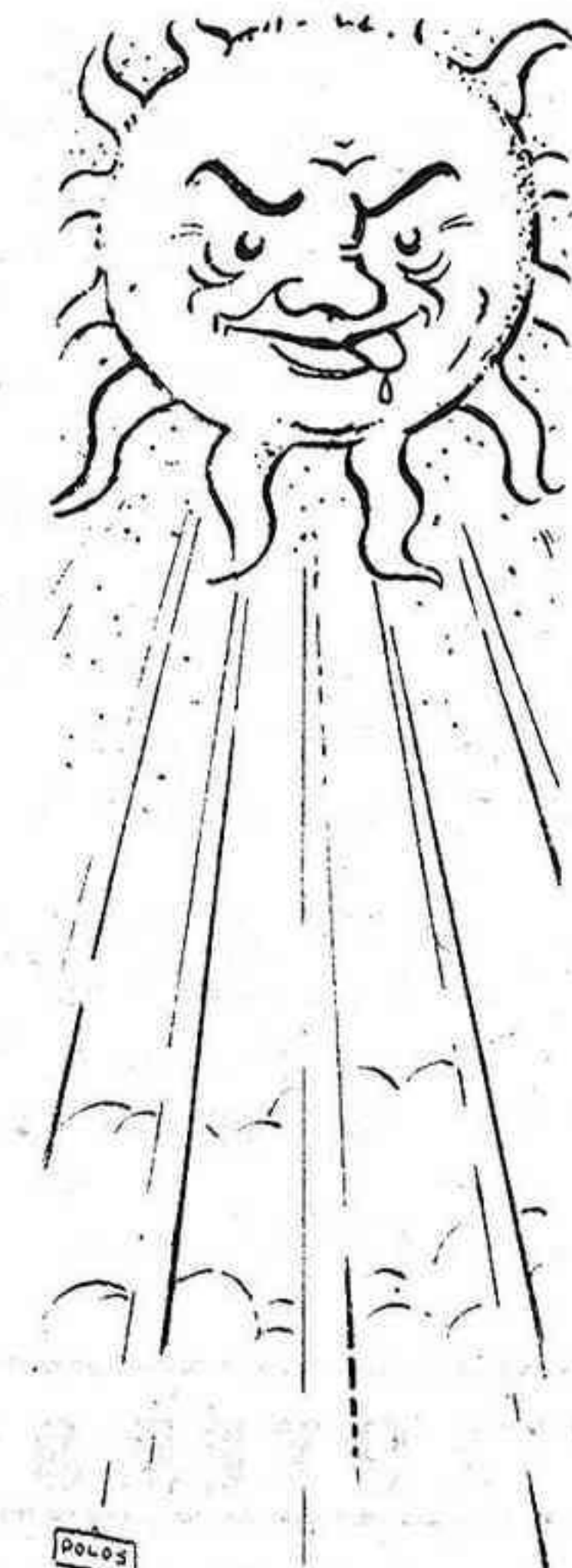
EL COMERÇ S'INTENSIFICA

No volem creure que l'amor a l'art del teatre tingui res a veure amb les notes imbècils que veiem repetidament en la nostra premsa:

«La preciosísima Rosarito Hurdes—que cada día está más mona—va resultando una revelación para los aficionados a las bellas piernas.»

«La juncal y primorosa Bebé Logaritmo ha recibido muchas felicitaciones por haberse destacado entre las cuarenta concursantes *girls* del conjunto.»

Tot això deu ésser comerç i l'endegador d'aquestes notes ridícules ha de cobrar abundantament de les «preciosas», de les «juncals» i de les «concurstantes».

L'únic que no està en crisi, el sol. Raja per setze.

Abans no es feia això, i els rotatius tenien un xic de pudor, deixant les ccesses en el lloc que els pertocaven.

Avui, amb el capgirament de valors, amb el triomf de la revista madrilenya i del revister que «se la campa», podem veure com bona part de la nostra premsa, tant la blanca com la roja, tant la que porta darrera indulgències plenàries, com l'esqueixada, bombegen més a la Perlita Greco, a la Mimí Tanoca i a la Rodoreda Castillejos, que a qualsevol actor eminent o a qualsevol tràgica de gran fama.

Les carns de la vedette compten en primer lloc per al triomf d'una revista. Cal després el treball d'aquests ínfims revisters per a subratllar-nos els encisos de la Rosarito Hurdes—«que cada día está más mona»—i las «redondeces voluptuosas» de la primera Margarida Carvajal que ens surt al pas.

I el gran rotatiu, el diari dit seriós, accepta l'alcatotatge... i paga que és gata!

Completa revelació dels temps actuals! Bé parlen els conservadors de l'estúpid segle XIX, del qual blasmen. Era pitjor el seu romanticisme idealista que el nostre materialisme de senyors sense front?

WORK

NOVES

L'eminent actor dramàtic Enric Borràs és a Barcelona.

Parla amb entusiasme de la representació de la «Medea», de Séneca, a les Arenes de Mèrida.

Ell i Margarida Xirgu representaran «Medea» al teatre grec de Montjuïc.

L'Enric Borràs ve rejuvenit. I és un goig oir com evoca el treball feixuc i

magnífic de Margarida Xirgu en «Ma-dea» i la seva interpretació del Jossou.

* * *

Josep Santpere prepara grans novetats per a la vinent temporada.

Compta ja amb una obra, de grandios exit mundial, i que farà sensació a Barcelona.

* * *

En Cervera ha trobat mitjà d'aprimar encara una mica més la seva veu.

* * *

¿Què hi ha d'aquells projectes del Círcol Artístic?

Ja s'ha deixat córrer tot?

* * *

Es diu que Mercè Nicolau i Enric Giménez preparen una sorpresa.

* * *

També es diu que el primer actor senyor Torrents, dintre un parell d'anys pensa fer alguna reforma al seu actual repertori.

* * *

El mateix es diu de la Pepeta Fornés.

ESQUELLOTS

Comentari a vuit dies vista :

En l'acostumada conversa dels divendres del President de la Generalitat amb els periodistes, va dir-los el senyor Macià que no hi hauria eleccions municipals fins que les extremes dreta i esquerra no haguessin desprestigiats prou la Generalitat i el seu President.

Ho han entés, vostès? Nosaltres, tampoc.

* * *

De tota manera cal dir que hi ha coses que es desprestigien elles mateixes, sense ajut ni empena de ningú.

* * *

Moltes altres coses singulars atribueixen els periodistes al venerable senyor Macià, les quals no volem creure encara que ens punxin.

Tot plegat ens fa pensar en la necessitat que els nostres homes representatius no... improvisin, i molt millor encara que talment com els vells reietons asiàtics hom no pugui veure'ls ni parlar-los.

* * *

També resulta excessiu que hom vulgui involucrar els desencerts i quecom pitjor, de certs elements de l'Esquerra amb l'Esquerra mateixa i amb la Generalitat; que ha d'estar per damunt de totes les vanitats i ambicions.

* * *

¿Per quins set sous el senyor Azcárraga ha de tenir un lloc de confiança en un organisme tan íntimament lligat a la República i a Catalunya com la Junta Permanent de Seguretat?

Tots coneixem els graus de republicanisme del senyor Azcárraga, cullera que es va deixar la monarquia al Govern civil de Barcelona.

A Madrid han pastat el bunyol i a Barcelona l'han cuit.

Si allà badaven, ací hi havia d'haver més enteniment, i pertocava a la Generalitat negar el *placet*.

No ho han fet? Va per ells el pollastre... Es a dir, el que s'hauran menjat en les reunions que per tal de tractar de l'Ordre públic s'han celebrat a S'Agaró.

* * *

Cal que la Generalitat faci una revisió de despeses inútils i de tripijocs disfressats de cultura. En primer lloc, aquesta incubadora fula, d'inutilitat manifesta, coneguda per «Institució del Teatre», que representa una disbauxa d'un grapat de milers de pessetes anuals. Tot, a canvi d'un lluit quadro de professors i de funcionaris i d'unes exhibicions pedantesques que es donen de tard en tard a porta tancada i gairebé d'una manera clandestina.

Com la del darrer poemeta hindú... per exemple.

* * *

Closa i sentenciada la causa pels iets de Terrassa, creiem convenient fer uns petits comentaris, a tall de notetes marginals.

Ens sembla que en ple règim civil no haurien de funcionar els Consells de guerra, i si hom no té confiança amb els Tribunals ordinaris, que es digui i que s'arregli.

Després no hi ha paritat ni congruència entre les penes aplicades als tarambanes de Terrassa i la dictada per als peixos grossos de la militarada del 10 d'agost.

I, finalment, hem de protestar amb tota energia que a hores d'ara s'hagi de discutir encara la licitud de l'ús de la llengua catalana i que, en el cas més favorable, se'ns consenti emprar-la com si se'ns fes una almoïna, acompanyant però una traducció en castellà.

No hi ha més: «Ja som lliures (?)». Veritat?

GANIVETERIA "ARTERO"

Casa assortida amb tota mena d'eines de tall pròpies del ram perruquer.

Especialitzada en l'arranjament (buidatge) i ajustament de navalles i màquines barberes.

Llibreteria, 9 (prop de la Plaça de la República)

BARCELONA

ARMERIA·RADIOS

vender a plaça i al comptat

es
desitgen
agent

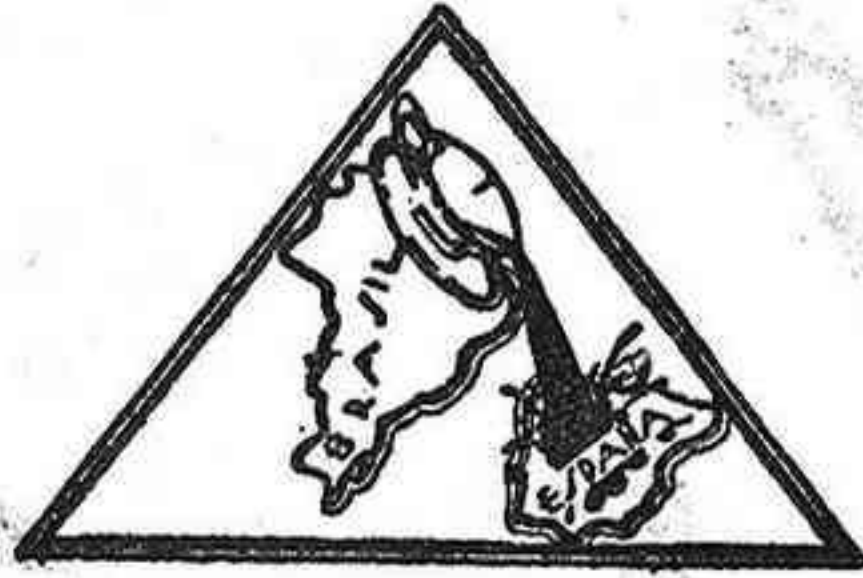
F. Baró
Goya 11
Tel.
73497

Barcelona-Gracia

G. ALOMAR Vies urinaries. Cúració més ràpida mitjançant el seu aparell elèctric
Balmes, 4. C. econòmica 5 ptes. de 12 a 3 i de 5 a 8. Fest. de 10 a 12

CAFES DEL BRASIL

PER TOT ESPANYA

Exigiu els cafès del Brasil
Són els més fins i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFE

ANUNCIEU A

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

NEVERES

«GLACIAL»

PER A ESTABLIMENTS
I PER A US DOMESTIC

Sumament fredes, sòlides i pràctiques,
són econòmiques pels seus preus, la
seva poca despesa diària, gran utilitat
i perllongada durada

Grans models

a preus moderats

Models populars de

26 a 70 pessetes

Despesa diària, des de 10 cènts. Construcció i venda directa: Benet i Mercader, 26, al costat de l'estació de Gràcia i del Teatre del Bosc

BA-TA-CLAN Marquès del Duero, 85 - Tel. 31374
Tarda a les 3,30 :: Nit a les 9,30

Avui i dies següents: FORMIDABLES DEBUTS

Doratella - Bella Marujita - Guerrero - Conchita Martínez - Mary de Lis - Marina López - Maruja de Arce - Manolita Mongin. **TANI ZERJA**

Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinada

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

Llibreria Espanyola - Rafel López

Rambla del Mig, 20,

Barcelona

Telèfon 20160

100 Retrats dibuixats per Callicó

Ejemplar numerat, relligat amb pell i llocs daurats amb dibuix original de l'artista. **Preu: 75 pts.**

Exemplar numerat relligat amb pell i llocs daurats signat per l'artista . . .

Preu: 15 pts.

BIBLIOTECA "A TOT VENT" N.º 59

FRANCESC TRABAL

Hi ha homes que ploren perquè el sol es pon

(Història d'un professor de matemàtiques enamorat de la cambrera de la seva dona). . . **Preu: 3'50 ptes.**

JOSÉ M.ª SALAVERRIA

VIAJE A MALLORCA

Ilustraciones ERWIN HUBERT. Un tomo en 4.º encuadernado en tela **12 ptas.**

Giovanni Papini

DANTE VIVO

Precio: 8 ptas.

Del darrer complot.

La República:— Això és una zarzuela? Si no arriba a sainet!